գաղափարներին և նրանց հետ միասին հնազանդեցնել այն ցեղերին, որոնք միասին մեծամեծ քշանափ են իրէ մեզ և իրէ բէյլին՝, գաստիարակելով այդ գերությունը, բէյլը բարգաւաճ է Ֆրանսիայի գործադրելի միջոցների գլխ. հաւատացնելով, որ նա իր սեփական ոյժերով կարող է խրուժիրների կառաջած մի քանի ռեֆորգությունները ոչնչացնել և միջոցներ գործադրել, որ նրանք ոչնչ չը կրնեմեն։ Տունիսի կոչուածների անկախությունը խախտելու գլխ բէյլը բարգաւաճ է, հիմնվելով իր և Բ. Դրան իրաւունքների վրա։ Այդ պատճառով նա Ֆրանսիայի առաջարկությունները հիմնաւոր չէ հանարում և չէ կարող նրանց ընդունել։ „Temps“ հաղորդում է, որ բէյլը այդպիսի գրութիւններ է ուղարկել մեծ պետությունների ներկայացուցիչներին։

ԱՆԳԼԻԱ

—

Նոյեմբեր հեռագիրը հաղորդեց լորդ Բիկոնսֆիլդի մահուան լուրը։ Լրագիրները նրա մասին հաղորդում են հետևեալը։ Բիկոնսֆիլդ Անգլիայի պետական նշանաւոր գործիչներից մէն էր և միևնոյն ժամանակ հետևում էր այն հին քաղաքական սկզբունքին, որ հետզհետէ կորցնում է իր նշանակությունը եւրոպական ժամանակների ժողովուրդների միջև։ Վերնոնի դիրքերի անուանը անարժան կոչված է Անգլիայի պատմության հետ վերջին 40 տարիների ընթացքում։ Նրա կենդանությունը գրեթէ հնամաց համար պէտք է պատմել անգլիական նոր պատմության գլխաւոր անցքերը, որոնց նա որ և է կերպով մասնակցել է։

Դիզրայելի — Բիկոնսֆիլդի քաղաքական ապարէլը շափազանց նշանաւոր է։ Նա ազդեցություն ունի մեր ամենամեծ քաղաքական գործերի մէջ։ Վերնոնի դիրքերի ամրությունը անարժան կոչեցի նրա համար, որ նա ամենամեծ ոյժերի դիմաց ամրացրեց իր գաղափարները։ Դիզրայելի առաջնորդում էր տորիների տրիումֆալ կուսակցությունը և կամ դերերի մեծի մահուանից յետոյ պաշտպանեց բռնեց այն գիրքը, որ մինչև այդ ժամանակ իրախուսակես նրան էր պատկանում։

Դիզրայելիի ազդեցությունը Անգլիայի արտաքին քաղաքականության վրա նշանակում էր գեռ Դրիմի պատերազմի սկզբից, երբ նա լորդ Պալմերստոնի հակառակորդ էր համարվում։ Լորդ Բիկոնսֆիլդի գործունեությունը պայծառ շրջանը կազմում են վերջին տասը տարիները, որոնց ընթացքում նա յաջող հանդիսացրեց իր կանացությունը։ Դիզրայելի շատ նպաստեց Անգլիայի քաղաքական ազդեցությունը վերականգնելը Եւրոպայի և Արևելքի վրա։ Մի ժամանակ քաղաքագետները կարծում էին, որ նա կարող է քայքայել իշխան Բիսմարկի փառքը իր համարձակ քաղաքական գործողությունները, որոնք կատարվեցան վերջին պատերազմի ժամանակ, երբ նա պատերազմական նաւատորմ ուղարկեց Սուվեզ և Պիրաս կղզին միացրեց Անգլիայի հետ։ Հնդկաստանի գրությունը ամրացրած է Բիկոնսֆիլդի վճռական կարգադրությունների շնորհիվ, վերջերս նա հնդկաց հանձնեց կայսրուհի է յայտնված, իսկ Միջին-Ասիայի մի քանի փոքր իշխանություններ Անգլիայի հպատակ են դարձրած։ Լորդ Բիկոնսֆիլդի ազգային քաղաքականությունը խիստ քննադատության ենթարկվեցաւ մանաւանդ Լուսատանի մի, որտեղ նա նաև անգամ ընդդիմանում էր Բալկանեան թերակղզու քրիստոնեայ ազգությունների ազատությանը, բայց նա ամենասիրեցիմ թշնամիները և հակառակորդները խոստանում են, որ Դիզրայելի-Բիկոնսֆիլդ ներքին գործի ամենանշանաւոր քաղաքական գործիչներից մէն էր։

Լորդ Բիկոնսֆիլդի մահը մի ծանր և անուղղելի հարուած է անգլիական պահպանողական կուսակցության համար։ Այսուհետև այդ կուսակցությունը ոչ այլ ինչ է, եթէ ոչ ազնիվ մարդկերանց մի խումբ, որ կամենում է նոյնությամբ պահպանել անգլիական հին սահմանադրությունը, չը հասկանալով, որ ժամանակը անհրաժեշտ է գործել այդ սահմանադրության փոփոխությունը։ Այդպիսի կուսակցությունը բնականապէս պէտք է հետզհետէ փոքրանայ և յոյս չունենայ, որ մի ժամանակ իշխանությունը գրաւեալ իր ձեռքը կունենա։ Լորդ Բիկոնսֆիլդի հետ միասին այդ կուսակցության քաղաքական գործունեության յոյսը։

Պատասխանների համար Դիզրայելիի մահը քաղաքական մի նշանաւոր յաղթություն նշանակություն ունի։ Այդ կուսակցությունը դեպատասխան առաջնորդությամբ, որ շրջապատված է ընդունակ և քաղաքականապէս հասունացած գործիչներով, այսուհետև մեծ առաւելություն կունենայ իր հակառակորդների առաջ։

ԽԱՌՆ ԼՈՒԻԲԵՐ

Լանգսդորֆ այս օրերս բանտարկների ժողովում մի յայտարարություն էր ձեռքից ձեռք անցնում. սուտ նրա բովանդակությունը. — «300 ֆունտ ստերլինգ վարձատրություն նրան, ով կը ներկայացնի ոստիկան—գեներալ-բանտերի կլուբին, Բիսմարկի նամակի պատճենը գեղի կամ նրանմիջը, որտեղ Բիսմարկը հրատարակում է անպիտան կառավարությունը գաղտնարանի միջոցով հանելու «Freiheit» լրագիրը»։

* * *

Գերմանական ոստիկանությունը թարգմանել է Շեֆֆերի գրքերը գերմանական լեզուով և, ինչպես գեներալ-բանտերները հաստատում են, թարգմանությունը շատ ազնիվ է։ Լիխտենբերգ, մի գրականագետ գնեց թարգմանիչ այդ թարգմանությունը հրատարակելու նպատակով. վճարելով թարգմանչին 125,000 ֆրանկ։

* * *

Ստրասբուրգում ասվում է, թէ ստեղծվում է պարտքերի հարստանիք, որ կազմվում է պարտքից 25 տարուց յետոյ և ունի հարստանիքը 50 տարվա վերջը, բայց Ամերիկացիներ ունի հեռու են գնում։ Մեկ տարուց վերջը նրանք, ասում են շատերի հարստանիքը, երկու տարուց յետոյ մեր ազգ, հինգ տարուց յետոյ փայտակաց, տասս տարուց երկաթեայ, քսան տարուց թիթեղեայ հարստանիքը։ Փայտակաց հարստանիքը ստանալիս ամուսինների բարեկամները պէտք է բնակեն փայտակաց կահավորանքը, իսկ երբ ստանում է թիթեղ հարստանիքը բոլոր տիրերը գալիս են թիթեղեայ գեղեցիկ շինած գլխարկներով, իսկ բերած ընծաները բաշխվում են գրքերից, պատկերներից և թիթեղեայ շինած զանազան ստորագրներից։

* * *

Մի ամերիկեան լրագրի մէջ տպված են մի քանի հետաքրքիր տեղեկություններ գեներալ Հարֆիլդի. Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգների ոստիկան նախագահի մասին։ Մինչև 14 տարվայ հասակը Հարֆիլդը ուսումնասիրում էր մի հիւանդ գրագրության մէջ, 16 տարեկան հասակում ծառայում էր նոցանների վրա, 18 տարեկան հասակից Չիկագոյի ուսումնարանում էր ուսումնասիրում, 23 տարեկան մտաւ Ուիլեամս—կոլեջ, իսկ 26 տարեկան հասակում փաստաբանի կոչումով հարստանալու համար և ստանալով գիտնական տիտղոս, բնակվեց Գիրտոնի քաղաքացի գրագրի գրասենեակի պաշտոնը։ 29 տարեկան հասակում Օնայդայի մէջ նստաց սենատորի օգնականի պաշտոնը, իսկ 31 տարեկան դարձաւ բրիգադի գեներալ։ Այդ պաշտոնի մէջ գտնված ժամանակ նա պատերազմում էր հարաւային նահանգների դեմ և մանաւանդ յարատևեցաւ իր քաջությամբ Գետսբուրգի մարտերում և Կարոլինի պաշարման ժամանակ. մի տարուց յետոյ նա ստացաւ Կանգրեսականի դորդի գեներալ—շտաբի մեծաւորի պաշտոնը. 33 տարեկան հասակում ընտրվեցաւ Միացեալ-Նահանգների ներկայացման ժողովի անդամ. 48 տարեկան հասակում ստացաւ սենատորի պաշտոն և վերջապէս 49 տարեկան հասակում ընտրվեցաւ տարոյշ Միացեալ-Նահանգների նախագահ։

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 16 ապրիլի։ „Новое Время“ լրագիրը լսել է, որ գաստառանը Տրիգանիի և միւս պետական յանցագործների մասին յուրաքանչիւր ամիսը առաջ չի լինի։ „Голосъ“ լրագիրը հաղորդում է, որ Մոսկվայի մէջ Զատիկի շաբաթի գիշերը ցրված էին մրցանակներ բռնանգությունների գրությունները։ „Народная Воля“-ի ապստամբությունները գրված էին գաստիի ձուաձևերի մէջ։ Կայսերական հրացանագործների հաղորդման ձևը կը մտնվի բոլոր զորքերի մէջ։

ՓԱՐԻԶ, 15 ապրիլի։ Այսօր վախճանվեցաւ Լեմիլ դը-Ֆիրարդեն։

ԼԻՍԱԼԼ, 15 ապրիլի։ Երկի ֆրանսիացիները գրաւեցին Տաբարքա կղզին։ Տունիսցիները թողին այդ կղզին։

ԳԻԱՏ, 15 ապրիլի։ Այսօր վախճանվեցաւ Ֆելդցեյխմեյստեր Բենեդեկ։

ԿՈՆԻԳՍԲԵՐԳ, 15 ապրիլի։ Կարանտարված է ուսանող Ցոֆելի ձենգեր, որոշված գիտաստուգությունն էր յայտնել սպանել կայսր Վիլհելմին։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 ապրիլի։ Սուլթանի անձը Մահմեդ-Դամադ-փաշա կալանաւորված է։ Նա մեղադրվում է սուլթան Արդուլ-Ազիզի սպանմանը մասնակցելու և Մարդի ֆառավարության ժամանակ բրիգադների վանելու մէջ։

Խմբագիր—հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

գոված է. իսկ պրոսի քրիստոնեայ է և գաղափարներ ունի ուսուցանել թագաւորի մասին. կամենում է վերատանը գուցե բերել պրոսից իշխանությունից և յանձնել ուսանողին։

Վախմանը այժմ ամրացված էր Արքիբիսկոպոսի տեր խոսքով, մի կողմից պատրաստել իր բարությունները ուսանողի հետ, միւս կողմից պատրաստել իրան պրոսից կառավարության ազգ. Թէ ինքը պրոսից հաստատուած հպատակ է, թէ կաստանդինի հաղորդումները բոլորը ստերգությունք են, թէ նա գիտություն ունի իր երկրին ու ազգին, այս պատճառով շատ խոսություններ է անում, և այլն։ Ուսանող կառավարությունը ուզում թագաւորի վրա վախմանը ստիպում էր «թագաւոր վերատանի», իսկ պրոսից կառավարությունը ուզում թագորը ստիպում է «վալի» *) գարեկատանի։

Մինչ վերատանը այդ խոսակցությունների մէջ ամփոփված էր լինում, Ամենայն աշխարհում այդ ազգությունները պատրաստվում էին. Ալբանիի Ազգասիրաց կոմիտեն, որ գաղտնի ում էր ստեղծվել ազգասիրությունը, աշխատում էր կազմել վրացիներից և հայերից մի ընդհանուր միություն, որ միասին կարան պաշտպանվեն։ Բայց այդ նպատակին հասնելու համար նախ պէտք էր, որ վերատանի մէջ երկպառակությունները դադարեին, վրացիները միանան հետ միանային, որ յանայ կարելի լինի պատրաստել նրանց հայերի հետ միությունը։ Այս մասով հայոց կոմիտեն անձամբ վերատանի մեջ. որ վախմանդին հաշտեցնել կաստանդինի հետ։ Բայց չը նայելով կարանալ է և գաղափարներ ունի ուսուցանել թագաւորի հետ. իսկ պրոսի կարանալ է և գաղափարներ ունի ուսուցանել թագաւորի հետ։ Ամենամեծ կարանալ է վերատանը գուցե բերել պրոսից իշխանությունից և յանձնել ուսանողին։

Վախմանը այժմ ամրացված էր Արքիբիսկոպոսի տեր խոսքով, մի կողմից պատրաստել իր բարությունները ուսանողի հետ, միւս կողմից պատրաստել իրան պրոսից կառավարության ազգ. Թէ ինքը պրոսից հաստատուած հպատակ է, թէ կաստանդինի հաղորդումները բոլորը ստերգությունք են, թէ նա գիտություն ունի իր երկրին ու ազգին, այս պատճառով շատ խոսություններ է անում, և այլն։ Ուսանող կառավարությունը ուզում թագաւորի վրա վախմանը ստիպում էր «թագաւոր վերատանի», իսկ պրոսից կառավարությունը ուզում թագորը ստիպում է «վալի» *) գարեկատանի։

Դուրիթ-բէյը գեռ վերատանում էր. երբ կառավարության այդ բանակցությունները. նա ինքը աշխատում էր, որ հայոց կոմիտեի միջոցությունը ապրդրի չը մնայ, բայց վերջը ցանկանում հասնել այն համոզմունքին, թէ հայերի և վրացիների մէջ միություն կազմել անհնարին էր։ Վրացիները ունեն բարձր էին համարում իրանց կամ ուսանողի գլուխը գցել։ կամ պրոսից ծանր լեռի տակ մնալ։ կամ սամանցիների հրամայել,— բայց ոչ երբեք միանալ հայերի հետ և ապրանք լինել։ Այդ երբեմն համանման վիճակի մէջ գտնվող, համանման պատմությունների ենթակայ ազգերի միանալ դեմ ունեցած ատելությունը ստիպել էր Դաւիթի գլխում տիրոջ։ Նրան հասանում աշխը խիստ պարզ տեսնում էր. թէ ինչ բարեկամություն ապրելու կարող էին պատրաստել այդ երկու հարևան ազգերը, եթէ իրանց չանկարող միացնէին, եթէ ձեռք ձեռքի տուած, մի պատով, մի հոգով սուսերի տակ էին իրանց ընդունելու գարձերը։ Ո՞ր սամանցուն մտքովն էր այդ գաղափարը հասնելությունը երբու ազգերի մէջ,—այդ միտքը սատանի սանդուկ էր գալիս։ Բայց թէ կարող էր անել. գարերով կազմված նախապաշարմունքին գարեր հարկաւոր էին ոչնչացնելու համար, իսկ նրան պէտք էր շտապիլ ձեռնարկությունը իր հայրենիքի փրկությունի համար։ Այդ էր նորզուիենաը. նրա մտաւոր և բարոյական յատկությունները, որոնք ազատ ասպարէզ են գտնում Անգլիայի հասարակական գործերի և շահերի մէջ. քան ու հինգ տարուց ուելի Դիզրայելի առաջնորդում էր տորիների տրիումֆալ կուսակցությունը և կամ դերերի մեծի մահուանից յետոյ պաշտպանեց բռնեց այն գիրքը, որ մինչև այդ ժամանակ իրախուսակես նրան էր պատկանում։

Դիզրայելիի ազդեցությունը Անգլիայի արտաքին քաղաքականության վրա նշանակում էր գեռ Դրիմի պատերազմի սկզբից, երբ նա լորդ Պալմերստոնի հակառակորդ էր համարվում։ Լորդ Բիկոնսֆիլդի գործունեությունի պայծառ շրջանը կազմում են վերջին տասը տարիները, որոնց ընթացքում նա յաջող հանդիսացրեց իր կանացությունը։ Դիզրայելի շատ նպաստեց Անգլիայի քաղաքական ազդեցությունը վերականգնելը Եւրոպայի և Արևելքի վրա։ Մի ժամանակ քաղաքագետները կարծում էին, որ նա կարող է քայքայել իշխան Բիսմարկի փառքը իր համարձակ քաղաքական գործողությունների, որոնք կատարվեցան վերջին պատերազմի ժամանակ, երբ նա պատերազմական նաւատորմ ուղարկեց Սուվեզ և Պիրաս կղզին միացրեց Անգլիայի հետ։ Հնդկաստանի գրությունը ամրացրած է Բիկոնսֆիլդի վճռական կարգադրությունների շնորհիվ, վերջերս նա հնդկաց հանձնեց կայսրուհի է յայտնված, իսկ Միջին-Ասիայի մի քանի փոքր իշխանություններ Անգլիայի հպատակ են դարձրած։ Լորդ Բիկոնսֆիլդի ազգային քաղաքականությունը խիստ քննադատության ենթարկվեցաւ մանաւանդ Լուսատանի մի, որտեղ նա նաև անգամ ընդդիմանում էր Բալկանեան թերակղզու քրիստոնեայ ազգությունների ազատությանը, բայց նա ամենասիրեցիմ թշնամիները և հակառակորդները խոստանում են, որ Դիզրայելի-Բիկոնսֆիլդ ներքին գործի ամենանշանաւոր քաղաքական գործիչներից մէն էր։

Լորդ Բիկոնսֆիլդի մահը մի ծանր և անուղղելի հարուած է անգլիական պահպանողական կուսակցության համար։ Այսուհետև այդ կուսակցությունը ոչ այլ ինչ է, եթէ ոչ ազնիվ մարդկերանց մի խումբ, որ կամենում է նոյնությամբ պահպանել անգլիական հին սահմանադրությունը, չը հասկանալով, որ ժամանակը անհրաժեշտ է գործել այդ սահմանադրության փոփոխությունը։ Այդպիսի կուսակցությունը բնականապէս պէտք է հետզհետէ փոքրանայ և յոյս չունենայ, որ մի ժամանակ իշխանությունը գրաւեալ իր ձեռքը կունենա։ Լորդ Բիկոնսֆիլդի հետ միասին այդ կուսակցության քաղաքական գործունեության յոյսը։

Պատասխանների համար Դիզրայելիի մահը քաղաքական մի նշանաւոր յաղթություն նշանակություն ունի։ Այդ կուսակցությունը դեպատասխան առաջնորդությամբ, որ շրջապատված է ընդունակ և քաղաքականապէս հասունացած գործիչներով, այսուհետև մեծ առաւելություն կունենայ իր հակառակորդների առաջ։

ԽԱՌՆ ԼՈՒԻԲԵՐ

Լանգսդորֆ այս օրերս բանտարկների ժողովում մի յայտարարություն էր ձեռքից ձեռք անցնում. սուտ նրա բովանդակությունը. — «300 ֆունտ ստերլինգ վարձատրություն նրան, ով կը ներկայացնի ոստիկան—գեներալ-բանտերի կլուբին, Բիսմարկի նամակի պատճենը գեղի կամ նրանմիջը, որտեղ Բիսմարկը հրատարակում է անպիտան կառավարությունը գաղտնարանի միջոցով հանելու «Freiheit» լրագիրը»։

* * *

Գերմանական ոստիկանությունը թարգմանել է Շեֆֆերի գրքերը գերմանական լեզուով և, ինչպես գեներալ-բանտերները հաստատում են, թարգմանությունը շատ ազնիվ է։ Լիխտենբերգ, մի գրականագետ գնեց թարգմանիչ այդ թարգմանությունը հրատարակելու նպատակով. վճարելով թարգմանչին 125,000 ֆրանկ։

* * *

Ստրասբուրգում ասվում է, թէ ստեղծվում է պարտքերի հարստանիք, որ կազմվում է պարտքից 25 տարուց յետոյ և ունի հարստանիքը 50 տարվա վերջը, բայց Ամերիկացիներ ունի հեռու են գնում։ Մեկ տարուց վերջը նրանք, ասում են շատերի հարստանիքը, երկու տարուց յետոյ մեր ազգ, հինգ տարուց յետոյ փայտակաց, տասս տարուց երկաթեայ, քսան տարուց թիթեղեայ հարստանիքը։ Փայտակաց հարստանիքը ստանալիս ամուսինների բարեկամները պէտք է բնակեն փայտակաց կահավորանքը, իսկ երբ ստանում է թիթեղ հարստանիքը բոլոր տիրերը գալիս են թիթեղեայ գեղեցիկ շինած գլխարկներով, իսկ բերած ընծաները բաշխվում են գրքերից, պատկերներից և թիթեղեայ շինած զանազան ստորագրներից։

* * *

Մի ամերիկեան լրագրի մէջ տպված են մի քանի հետաքրքիր տեղեկություններ գեներալ Հարֆիլդի. Ամերիկայի Միացեալ-Նահանգների ոստիկան նախագահի մասին։ Մինչև 14 տարվայ հասակը Հարֆիլդը ուսումնասիրում էր մի հիւանդ գրագրության մէջ, 16 տարեկան հասակում ծառայում էր նոցանների վրա, 18 տարեկան հասակից Չիկագոյի ուսումնարանում էր ուսումնասիրում, 23 տարեկան մտաւ Ուիլեամս—կոլեջ, իսկ 26 տարեկան հասակում փաստաբանի կոչումով հարստանալու համար և ստանալով գիտնական տիտղոս, բնակվեց Գիրտոնի քաղաքացի գրագրի գրասենեակի պաշտոնը։ 29 տարեկան հասակում Օնայդայի մէջ նստաց սենատորի օգնականի պաշտոնը, իսկ 31 տարեկան դարձաւ բրիգադի գեներալ։ Այդ պաշտոնի մէջ գտնված ժամանակ նա պատերազմում էր հարաւային նահանգների դեմ և մանաւանդ յարատևեցաւ իր քաջությամբ Գետսբուրգի մարտերում և Կարոլինի պաշարման ժամանակ. մի տարուց յետոյ նա ստացաւ Կանգրեսականի դորդի գեներալ—շտաբի մեծաւորի պաշտոնը. 33 տարեկան հասակում ընտրվեցաւ Միացեալ-Նահանգների ներկայացման ժողովի անդամ. 48 տարեկան հասակում ստացաւ սենատորի պաշտոն և վերջապէս 49 տարեկան հասակում ընտրվեցաւ տարոյշ Միացեալ-Նահանգների նախագահ։

«ՄՇԱԿԻ» ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 16 ապրիլի։ „Новое Время“ լրագիրը լսել է, որ գաստառանը Տրիգանիի և միւս պետական յանցագործների մասին յուրաքանչիւր ամիսը առաջ չի լինի։ „Голосъ“ լրագիրը հաղորդում է, որ Մոսկվայի մէջ Զատիկի շաբաթի գիշերը ցրված էին մրցանակներ բռնանգությունների գրությունները։ „Народная Воля“-ի ապստամբությունները գրված էին գաստիի ձուաձևերի մէջ։ Կայսերական հրացանագործների հաղորդման ձևը կը մտնվի բոլոր զորքերի մէջ։

ՓԱՐԻԶ, 15 ապրիլի։ Այսօր վախճանվեցաւ Լեմիլ դը-Ֆիրարդեն։

ԼԻՍԱԼԼ, 15 ապրիլի։ Երկի ֆրանսիացիները գրաւեցին Տաբարքա կղզին։ Տունիսցիները թողին այդ կղզին։

ԳԻԱՏ, 15 ապրիլի։ Այսօր վախճանվեցաւ Ֆելդցեյխմեյստեր Բենեդեկ։

ԿՈՆԻԳՍԲԵՐԳ, 15 ապրիլի։ Կարանտարված է ուսանող Ցոֆելի ձենգեր, որոշված գիտաստուգությունն էր յայտնել սպանել կայսր Վիլհելմին։

Կ. ՊՈԼԻՍ, 15 ապրիլի։ Սուլթանի անձը Մահմեդ-Դամադ-փաշա կալանաւորված է։ Նա մեղադրվում է սուլթան Արդուլ-Ազիզի սպանմանը մասնակցելու և Մարդի ֆառավարության ժամանակ բրիգադների վանելու մէջ։

Խմբագիր—հրատարակող ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

(Կը շարունակվի)

*) «Վալի» կոչվում են որ և իցէ վիլայեթի կառավարիչները, իսկ պրոսից վալիները ուսուցման իշխանների նշանակությունն ունէին.

*) Այդ մէջը Աշխարհաբար իշխան Իսկ գեներալների պարտ էր.